

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

("Službene novine FBiH" broj 19/08)
Članak 1.

U Zakonu o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02 i 17/06) u članku 4. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"Doprinosi za obvezatna osiguranja (u daljnjem tekstu: obvezatni doprinosi) prema ovom Zakonu su:

1. za mirovinsko i invalidsko osiguranje;
- 1.1. doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje,
- 1.2. dodatni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem,
2. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje;
3. doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti."

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Članak 2.

U članku 5. st. 1., 2., 3. i 4. iza brojke "4" dodaju se riječi: "stavak 2."

U stavku 1. podtočke 6., 7., 8. i 9. brišu se.

Iza podtočke 5. dodaje se nova podtočka 6. koja glasi:

"- koja ostvaruje primitke od drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada, sukladno propisima o porezu na dohodak;"

Dosadašnja podtočka 10. postaje podtočka 7.

U stavku 3. podtočka 2. iza riječi "zanimanje" dodaju se riječi: "sukladno propisima o porezu na dohodak."

Iza podtočke 2. dodaju se nove podtočke: 3., 4. i 5. koje glase:

" fizička osoba koja se bavi poljoprivredom i šumarstvom, kao jedinom ili glavnim zanimanjem;

" trgovac pojedinac čija je samostalna djelatnost upisana u registar kod mjerodavnoga tijela;

" pravna ili fizička osoba, isplatitelj primitka po osnovi drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada."

Članak 3.

U članku 6. u prvom retku iza brojke "4" dodaju se riječi: "stavak 2.", a u toč. 1. i 2. riječ "bruto" briše se.

Toč. 10., 12. i 14. brišu se.

Točka 11. mijenja se i glasi:

"11. iznimno, umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 0,25 za uposlenike u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće kojima se isplaćuje najniža plaća i nisko akumulacijskim djelatnostima tradicionalnih esnafskih zanata utvrđenih posebnim propisom kantonalne skupštine.

Točka 13. mijenja se i glasi:

"13. svaki pojedinačni primitak od članstva u zastupničkim tijelima vlasti, ako taj primitak nije obuhvaćen osnovicom iz članka 6. toč. 1. - 9., s osnove članstva u skupštini, nadzornom odboru gospodarskih društva, člana upravnoga odbora, upravnoga vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, člana povjerenstva i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika, koji nema svojstvo uposlenika na sudu, primitak, umanjen za porezno priznati iznos izdatka za povremene djelatnosti znanstvenika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i izaslanika i po osnovi drugih djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost.

Dosadašnje toč. 11., 13. i 15. postaju toč. 10., 11. i 12.

Članak 4.

Iza članka 6. dodaje se novi članak 6.a koji glasi:

"Članak 6.a

Plaća iz članka 6., 7. i 8. ovoga Zakona je novčani i svaki drugi primitak, bez obzira na oblik isplate, oporeziv prema propisima o porezu na dohodak, koji je s osnove radnoga odnosa poslodavac isplatio ili je bio dužan isplatiti uposleniku prema odredbama Zakona o radu, kolektivnom ugovoru i drugim propisima iz oblasti rada, a sastoji se od doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i iznosa koji se isplaćuje uposleniku s te osnove.

Prosječna plaća je prosječan iznos mjesečne plaće isplaćen po jednom uposleniku u Federaciji u razdoblju siječanj - rujanj tekuće godine, koji objavljuje Federalni zavod za statistiku, a sastoji se od iznosa doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i iznosa koji se isplaćuje uposleniku i služi za utvrđivanje mjesečne osnovice i najniže mjesečne osnovice iz članka 6. točka 10. i članka 8. stavak 2. ovoga Zakona za obračunavanje doprinosa u kalendarskoj godini koja slijedi iza godine na koju se odnosi prosječna plaća."

Članak 5.

U članku 7. u st. 2., 3. i 4. riječi: "prema posljednjem objavljenom podatku Federalnoga zavoda za statistiku" zamjenjuju se riječima: "sukladno članku 6.a stavak 2. ovoga Zakona", a preostali dio teksta briše se. Stavak 5. briše se.

Članak 6.

U čl. 7., 8. i 11. riječ: "bruto" briše se.

Članak 7.

U članku 8. st. 1. i 3. iza brojke "4" dodaju se riječi: "stavak 2".

Iza stavka 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Osnovica za obračun doprinosa poduzetnika je:

- a) umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 1,1 ukoliko poduzetnik s osnove obavljanja samostalne djelatnosti slobodnoga zanimanja prema propisima o porezu na dohodak, dohodak s te osnove utvrđuje na temelju poslovnih knjiga, sukladno propisima o porezu na dohodak;
- b) umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 0,65 ukoliko poduzetnik s osnove obavljanja samostalne djelatnosti obrta, sukladno propisima o porezu na dohodak, dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga;
- c) umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 0,55 ukoliko osiguranik s osnove obavljanja samostalne djelatnosti obrta ili samostalne djelatnosti slobodnoga zanimanja, sukladno propisima o porezu na dohodak, dohodak s te osnove plaća prema paušalno utvrđenom dohotku;
- d) iznimno, umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 0,25 za poduzetnike koji samostalno obavljaju gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost, kao osnovno zanimanje, za nisko akumulacijske djelatnosti tradicionalnih esnafskih zanata utvrđene posebnim propisom kantonalne skupštine, ukoliko osiguranik s osnove obavljanja samostalne djelatnosti obrta, sukladno propisima o porezu na dohodak, dohodak s te osnove plaća prema paušalno utvrđenom dohotku;
- e) umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 0,25, ukoliko poduzetnik s osnove obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva ne plaća porez na dohodak ili ukoliko porez na dohodak plaća prema paušalno utvrđenom dohotku;
- f) umnožak prosječne plaće iz članka 6.a stavak 2. i koeficijenta 0,35, ukoliko poduzetnik s osnove obavljanja djelatnosti poljoprivrede i šumarstva porez na dohodak, dohodak s te osnove utvrđuje na temelju poslovnih knjiga, sukladno propisima o porezu na dohodak;

Osnovica doprinosa za obveznike iz članka 5. stavak 3. podtočka 5. su primici koji se isplaćuju fizičkim osobama - rezidentima po osnovi drugih vrsta samostalnih djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 4. i 5.

U stavku 4. riječi: "stavak 1." zamjenjuju se riječima: "st. 1., 2. i 3."

Članak 8.

U članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Doprinosi iz članka 4. stavak 2. toč. 1. i 2. ovoga Zakona ne plaćaju se na ostale primitke i naknade iz radnoga odnosa, na koje se ne plaća porez na dohodak, sukladno propisima o porezu na dohodak."

U stavku 2. iza brojke "4" dodaju se riječi: "stavak 2".

Članak 9.

Članak 10. mijenja se i glasi:

"Najviše stope doprinosa prema osnovici:

1. na teret obveznika doprinosa, iz osnovice (članak 6. toč. 1. do 10., točka 12. i članak 7.):

" 17,00 % za mirovinsko i invalidsko osiguranje;

" 12,50 % za osnovno zdravstveno osiguranje;

" 1,50 % za osiguranje od nezaposlenosti.

2. na teret poslodavca, na osnovicu (članak 6. toč. 1. do 10., točka 12. i članak 8.):

" 6,00 % za mirovinsko i invalidsko osiguranje;

" 4,00 % za osnovno zdravstveno osiguranje;

" 0,50 % za osiguranje od nezaposlenosti.

3. na osnovicu, za dodatni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje i to:

a) 2,00 % za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 14 mjeseci staža;

b) 3,00 % za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 15 mjeseci staža;

c) 6,00 % za osiguranike raspoređene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada računa preko 15 mjeseci staža.

4. Poseban doprinos za zdravstveno osiguranje, za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu, iz članka 7. stavak 4. ovoga Zakona, odredit će Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog Federalnoga ministarstva financija."

Članak 10.

Iza članka 10. dodaju se novi čl. 10.a i 10.b koji glase:

"Članak 10.a

Iznimno, prema osnovici iz članka 6. točka 11. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi:

1. na teret osiguranika, iz osnovice po stopi:

" 4,00% za osnovno zdravstveno osiguranje;

2. na teret isplatitelja primitka, na osnovicu po stopi:

" 6,00% za mirovinsko i invalidsko osiguranje.

Članak 10.b

Iznimno, doprinosi prema osnovici iz članka 8. stavak 2. obračunavaju se na osnovicu po stopama:

" 23,00% za mirovinsko i invalidsko osiguranje;

" 16,50% za osnovno zdravstveno osiguranje;

" 2,00% za osiguranje od nezaposlenosti."

Članak 11.

U članku 11. stavak 1. na početku dodaje se nova rečenica koja glasi:

"Doprinosi se obračunavaju pri obračunu plaće."

U stavku 1. riječi "Obračun i" brišu se, iza brojke "4" dodaju se riječi "stavak 2", a iza riječi "isplate" dodaje se zarez i riječi "fizička osoba-rezident Federacije, koja samostalno obavlja gospodarsku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, nositelj zajedničke djelatnosti, ukoliko više osoba zajednički obavljaju samostalnu djelatnost, sukladno propisima o porezu na dohodak, isplatitelj primitka iz osnovne obavljanja drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada i ostali obveznici doprinosa,".

U točki a) riječi: "obračunavaju i plaćaju na dan njihove isplate" zamjenjuju se riječima: "plaćaju pri isplati plaće i primitka."

U točki b) riječi: "na svoju plaću" zamjenjuju se riječima: "na osnovicu iz članka 8. stavak 2. ovoga zakona", zatim u drugom retku iza riječi: "zanimanje," dodaje se riječ: "ili", dok se riječ: "zemljoradnjom" zamjenjuje riječima: "poljoprivredom i šumarstvom", a riječi: "kao i ono" zamjenjuju se riječima: "na svoju plaću, osoba".

U točki b) i c) broj "7." zamjenjuje se brojem "10."

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"Prilikom svake isplate plaće i drugog primitka isplatitelj je dužan uposleniku, odnosno obvezniku doprinosa iz članka 5. ovoga Zakona izdati jedan primjerak obračuna plaće, odnosno primitka, koji sadrži doprinose, porez na dohodak i iznos koji se isplaćuje s te osnove."

Iza stavka 2. dodaju se novi st. 3., 4., 5., 6., 7. i 8. koji glase:

"Isplatitelj, odnosno obveznik plaćanja doprinosa dužan je podatke o uplaćenim doprinosima, uplaćenom porezu na dohodak i isplaćenju plaći, odnosno primitku za svakog obveznika, dostaviti obvezniku doprinosa i mjerodavnoj jedinici Porezne uprave do kraja siječnja tekuće godine za proteklu godinu.

Doprinosi po stopama iz članka 10. ovoga Zakona obračunavaju se pri obračunu plaće i dospijevaju za plaćanje istodobno s isplatom plaće.

Ako obveznik obračunavanja doprinosa iz stavka 1. ovoga članka ne isplati ili ne isplati u cijelosti plaću za prethodni mjesec u mjesecu u kojem je dospjela isplata plaće, dužan je obračunati doprinose prema iznosu dospjele a neisplaćene plaće do posljednjeg dana mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće.

Doprinosi obračunati sukladno stavku 5. ovoga članka dospijevaju za plaćanje najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je plaća dospjela za isplatu.

Doprinosi po stopi iz članka 10.a ovoga Zakona obračunavaju se prije isplate primitka osiguraniku, a dospijevaju za plaćanje istodobno s isplatom primitka osiguraniku.

Osiguraniku se prava iz mirovinskoga i zdravstvenoga osiguranja, te osiguranja za slučaj nezaposlenosti ne mogu umanjiti ni ukinuti u slučaju da obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa nije obračunao, odnosno uplatio ili djelomice uplatio dospjele doprinose sukladno st. 4. i 5. ovoga članka, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije uređeno."

Članak 12.

Članak 11.a mijenja se i glasi:

"Isplatitelji plaća, drugih osobnih primitaka i fizičke osobe iz članka 11. stavak 1. ovoga zakona dužni su za svaku isplatu plaće, odnosno primitka sačiniti specifikaciju o uplati doprinosa i poreza na dohodak i isplati primitka i dostaviti je uz dokaze o izvršenom pojedinačnom plaćanju doprinosa i poreza mjerodavnoj ispostavi Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine istog, a najkasnije narednog dana od dana isplate plaće, odnosno primitka".

Članak 13.

U članku 11.b riječi: "iz plaće", zamjenjuju se riječima: "iz osnove", a riječi: "na plaću", zamjenjuju se riječima: "na osnovicu".

Članak 14.

Članak 14. mijenja se i glasi:

"Kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine."

Članak 15.

Članak 14.b mijenja se i glasi:

"OOPP koja vrši prijenos sredstava s računa obveznika plaćanja doprinosa dužna je u slučaju kada istodobno s isplatom plaće ili primitka prema odredbama članka 11. st. 1., 4. i 5. ovoga Zakona nisu uplaćeni obvezni doprinosi, o tome obavijestiti ispostavu Porezne uprave mjerodavnu prema sjedištu obveznika plaćanja doprinosa u roku od osam dana od dana isplate plaće ili primitka."

Članak 16.

Članak 15. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u visini od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj:

1. poslodavac ako ne obračuna doprinose pri obračunu plaće, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je

plaća dospjela za isplatu (članak 11. st. 4. i 5.)

2. obveznik, fizička osoba ako doprinose ne obračuna do 10. dana u mjesecu za prethodni mjesec (članak 11. st. 1.b) i c))

3. isplatitelj primitka od druge samostalne djelatnosti ili od povremenog nesamostalnog rada ako ne obračuna doprinose prije isplate primitka osiguraniku (članak 11. stavak 7.)

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi".

Članak 17.

Članak 16. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u visini 1.000,00 KM do 5.000,00 KM bit će kažnjen/a za prekršaj:

1. poslodavac ako ne uplati doprinose istodobno s isplatom plaće, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je plaća dospjela za isplatu (članak 11. st. 4. i 6.),

2. obveznik, fizička osoba ako ne uplati doprinose do 10. dana u mjesecu za prethodni mjesec (članak 11. st. 1.b) i c)),

3. isplatitelj primitka od druge samostalne djelatnosti ili od povremenog nesamostalnog rada ako ne uplati doprinose prije isplate, a najkasnije istodobno s isplatom primitka (članak 11. stavak 7.),

4. pravna osoba i fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnost ako kao isplatitelj plaće Poreznoj upravi Federacije BiH ne dostavi u propisanom roku specifikaciju plaća ili drugih osobnih primitaka s obračunatim doprinosima i dokazima o isplati plaća i uplati doprinosa.

Novčanom kaznom u visini od 500,00 KM do 2.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj dužnik doprinosa - osiguranik koji sam za sebe plaća doprinose ako dospjele doprinose ne uplati u propisanom roku (članak 11. točka b))".

Članak 18.

Članak 17. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj OOPP, koja vrši prijenos sredstava s računa obveznika plaćanja doprinosa ako u propisanom roku nije obavijestila mjerodavnu ispostavku Porezne uprave o isplati plaće ili primitka, prema kojima nisu istodobno s isplatom plaćeni obvezatni doprinosi (članak 14c.)".

Članak 19.

Članak 17.a mijenja se i glasi:

"Obveznik plaćanja doprinosa bit će kažnjen za prekršaj prema članku 16. ovoga Zakona za prekršaj počinjen prvi put, a za prekršaj počinjen drugi put, uz novčanu kaznu, može mu se izreći i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine."

Članak 20.

Članak 20. mijenja se i glasi:

"Federalni ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik o načinu obračunavanja i plaćanja doprinosa.

Federalni ministar financija do 31. prosinca tekuće godine objavljuje za sljedeću kalendarsku godinu iznose osnovica za obračun doprinosa u mjesečnom iznosu, koje su propisane kao umnožak prosječne plaće i koeficijenta iz članka 6. točka 10. i članka 8. stavak 2. ovog Zakona.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, federalni ministar financija do 31. prosinca 2008. objavljuje iznose osnovica za obračun doprinosa u mjesečnom iznosu iz članka 6. točka 10., članak 8. stavak 2. i članka 7. st. 2. 3. i 4. ovoga Zakona za 2009."

Članak 21.

U članku 21. riječi: "stupanja na snagu" zamjenjuju se riječima: "početka primjene".

Članak 22.

Članak 22. mijenja se i glasi:

"Doprinosi se obračunavaju prema propisima koji vrijede u vrijeme nastanka obveze za plaćanje."

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 1. siječnja 2009. godine.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić